

CRITERIA FINANCIËLE VERGOEDING BOEREN ACTIELIJN 1 EN 2

Inleiding

ReGeNL is een landelijk programma dat met regeneratieve landbouw wil bijdragen aan een duurzame, toekomstbestendige landbouw sector. Het programma wil tussen nu en 2031 samen met boeren, gebiedspartijen en ketenpartners werken aan de ontwikkeling en implementatie van toekomstbestendige boerenbedrijfsmodellen, waarbij een goed verdienmodel samengaat met bodemverbetering en natuurherstel. Het ReGeNL-programma sluit het beste aan bij toekomstgerichte boeren die openstaan voor samenwerking met collega-boeren, ketenpartijen en/of gebiedspartijen.

Vooruitlopend op een regeling voor boeren die in aanmerking willen komen voor een financiële vergoeding om te experimenteren met regeneratieve landbouw is er in 2025 sprake van een pilot situatie waarin ruimte is voor financiële vergoeding aan maximaal 240 boerenbedrijven die deelnemen in ReGeNL:

- Maximaal 60 boerenbedrijven in actielijn 1
In actielijn 1 wordt samen met boeren die al jaren ervaring hebben met regeneratieve praktijken gewerkt aan navolgbare regeneratieve bedrijfsmodellen met voorspelbare regeneratieve uitkomsten. Een belangrijk onderdeel van actielijn 1 is een wetenschappelijk meet en monitoringsprogramma op de toegepaste praktijken en gerealiseerde uitkomsten bij bedrijven die regeneratieve praktijken al meerdere jaren hebben toegepast.
- Maximaal 180 boerenbedrijven in actielijn 2
In actielijn 2 worden regeneratieve bedrijfsmodellen geïmplementeerd bij 1.000 boerenbedrijven tussen nu en 2031. In het pilot jaar 2025 gaan we van start met maximaal 180 boerenbedrijven. In 2026 zal een regeling worden opengesteld om te groeien naar 1.000 bedrijven.

Boerenbedrijven kunnen zich tot uiterlijk 15 September aanmelden bij ReGeNL met een in dit document beschreven, getekende uitvoeringsovereenkomst.

Als er meer boerenbedrijven aan onderstaande beoordelingscriteria voldoen dan bovengenoemde maxima, dan wordt geselecteerd op de volgorde van aanmelding bij ReGeNL. (*first come, first serve principe*). Bij indiening van de aanvraag moet een ondertekende uitvoeringsovereenkomst worden aangeleverd.

Actielijn 2 boeren (die regeneratief willen worden; max 180 in de pilot in 2025):

Beoordelingscriteria

1. De boer heeft een grondgebonden bedrijf in:
 - Akkerbouw en/of vollegronds groenten (maximaal 60 bedrijven in 2025)
 - Melkvee (maximaal 90 bedrijven in 2025)
 - Overige onderstaande (maximaal 30 bedrijven in 2025)
 - Overige veehouderij
 - Gecombineerd bedrijf
 - Geïntegreerd/agroforestry/permacultuur

Als het maximum aantal van één van bovenstaande categorieën niet wordt gehaald dan zal het maximum aantal bij de andere categorieën naar rato worden opgehoogd.
2. De boer is voornemens om een volledig regeneratief bedrijf te realiseren (niet beperkt tot één of enkele percelen, en met een integrale benadering van de negen thema's: bodemgezondheid, primaire productie, water- & luchtkwaliteit, biodiversiteit, broeikasgassen & materialenvoetafdruk, economisch verdienvermogen, sociaal fundament, voedselzekerheid & gezond dieet en dierenwelzijn). Dit blijkt uit het ondertekenen van de uitvoeringsovereenkomst (zie punt 3).
3. De boer heeft een **uitvoeringsovereenkomst** ondertekend met een aan ReGeNL deelnemende kennisinstelling waarin wordt gerefereerd aan de criteria en aan onderstaande verplichtingen:
 - De boer is verplicht om in de periode van de uitvoeringsovereenkomst fundamentele regeneratieve veranderingen door te voeren in de bedrijfsvoering zoals:
 - Optimaliseren van fotosynthese en voeden van de levende bodem
 1. Management van organische stof in de bodem (gewasresten, organische mest, compost, groenbemesters);
 2. Teeltrotatie met minimale grondbewerking;
 3. Toepassen van sensoren en technieken voor bodem- en mestmanagement;
 4. Tegengaan van bodemverdichting.
 - Minimaliseren van inputs die schadelijk zijn voor (bodem)biodiversiteit. Dit betekent bemesting en gewasbescherming aanpassen volgens regeneratieve principes.
 1. Ziekte- en plagenmanagement zonder fungiciden / insecticiden bij diverse gewassen (aardappelen, bieten);
 2. Integratie van cover crops/groenbemesters in het teeltplan, met aandacht voor zaaibedbereiding;
 3. Mest- en nutriëntenmanagement, uitwisseling dierhouderij en akkerbouw, alternatieve natuurlijke bemesting;
 4. Onkruidmanagement zonder herbiciden;
 5. Management van lage input (kunstmest, krachtvoer) systemen en integreren vlinderbloemigen.

- Het vergroten van de biodiversiteit op het eigen land, bijvoorbeeld door integratie en management van natuurlijke elementen in teelten zoals bomen en struiken, agroforestry, kruidenrijk grasland.
- Graslandbeheer bij hoge waterstand (veengrond); waterberging in en rondom het veld.
- Experimenteert met een keuze van meerdere bovenstaande regeneratieve technieken voor zover passend bij het bedrijfstype.
- De boer stelt binnen een negen maanden na indiening van de getekende uitvoeringsovereenkomst een bedrijfsontwikkelplan (BOP) conform het door REGENL vastgestelde format op, met een agrarisch begeleider die is aangesloten bij ReGeNL. Onderdelen van het BOP zijn:
 - Sterkten en zwakten op bovengenoemde negen thema's en op het ondernemerschap, de organisatievorm, het bedrijfssysteem, de economische situatie en de ketensituatie;
 - De strategie voor de toekomst bouwend op die sterkten en zwakten
 - Concrete stappen en maatregelen voor de komende 4 jaren;
 - Specifieke, meetbare, acceptabele, realistische en tijdsgebonden (SMART) doelen voor de komende jaren op alle bovengenoemde negen thema's (voor akkerbouwbedrijven 8) die relevant zijn voor het betreffende bedrijf, en afspraken met de bedrijfsbegeleider hoe deze doelen worden gemonitord, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
- De boer werkt samen met andere boeren in het consortium van ReGeNL, w.o. het actief delen van bevindingen en (bedrijfs)data met het leernetwerk.
- De boer committeert zich aan de volgende minimale tijdsinzet voor een periode van vier jaar:
 - Opstellen van een BOP – Geschat minimaal 20 uur;
 - Uitvoering van het plan – geschat wordt minimaal 70 uur per jaar (afhankelijk van de genomen maatregelen);
 - Metingen, monitoring en gegevensverzameling – geschat wordt minimaal 10 uur per jaar.
- De boer committeert zich aan het delen van de in de uitvoeringsovereenkomst bepaalde monitoringsgegevens met de kennisinstelling. De exacte invulling hangt af van het BOP.

Beoordeling

Het team van ReGeNL evalueert of de boer aan bovenstaande criteria voldoet. Als de boer een bedrijf heeft in één van de onder (1) genoemde sectoren en zich via een uitvoeringsovereenkomst aan alle onder (3) genoemde punten heeft gecommitteerd, wordt aangenomen dat deze boer voornemens is om een volledig regeneratief bedrijf te realiseren (2).

Na het ondertekenen van de uitvoeringsovereenkomst stelt de boer binnen negen maanden een BOP op. Het BOP wordt beoordeeld door twee agrarisch adviseurs. Wanneer in het BOP niet op minimaal 8 thema's SMART doelen zijn geformuleerd of

geen concrete stappen voor de komende vier jaar zijn geformuleerd dan zal het BOP als onvoldoende worden beschouwd en wordt geen financiële bijdrage verstrekt.

Te ontvangen financiële bijdrage

De boer krijgt een financiële bijdrage voor uren besteed aan de volgende activiteiten:

- Opstellen van een BOP;
- Uitvoering van het plan (afhankelijk van de genomen maatregelen);
- Metingen, monitoring en gegevensverzameling

Hoogte van de financiële bijdrage voor iedere deelnemers in actielijn 2: € 2.400,-- per jaar voor een periode van 4 jaar. Dit bedrag is gebaseerd op een gemiddelde tijdsinzet van 80 uur per jaar per deelnemer aan bovengenoemde activiteiten, een uurtarief van € 60,-- per uur, en een financieel bijdragepercentage van 50%. De verwachte tijdsinzet is meer dan dat, afhankelijk van bedrijfsplan en inzet van de boer. Eventuele extra tijdsinzet wordt niet vergoed.

De financiële bijdrage wordt in jaarlijkse termijnen verstrekt. De eerste bijdrage wordt verstrekt na goedkeuring van het BOP (zie hierboven onder beoordeling).

Jaarlijks vindt een evaluatie plaats of de boer voldoet aan de verplichtingen. Indien een boer niet meer aan de verplichtingen voldoet of aangeeft zich niet meer te willen committeren aan de verdere uitvoering van het plan dan wordt de financiële bijdrage stopgezet en wordt de uitvoeringsovereenkomst ontbonden.

Actielijn 1 boeren (die al jaren ervaring met regeneratieve landbouw hebben en worden gemonitord; max 60 in de pilot in 2025)

Beoordelingscriteria

1. De boer heeft een grondgebonden bedrijf in:
 - Akkerbouw en/of vollegronds groenten (maximaal 20 bedrijven)
 - Melkvee (maximaal 20 bedrijven)
 - Overige onderstaande (maximaal 20 bedrijven)
 - Overige veehouderij
 - Gemengd bedrijf
 - Geïntegreerd/agroforestry/permacultuur

Als het maximum aantal van één van bovenstaande categorieën niet wordt gehaald dan zal het maximum aantal bij de andere categorieën naar rato worden opgehoogd.

2. De boer heeft minimaal 3 jaar ervaring met onderstaande (punt 3) of soortgelijke regeneratieve landbouwpraktijken. Deze ervaring moet aantoonbaar zijn met bijvoorbeeld een bedrijfsplan, stoffenboekhouding of een relevant keurmerk. Een regeneratieve landbouwpraktijk wordt beschouwd als soortgelijk als deze bijdraagt aan dezelfde doelstellingen als onderstaande:
 - Optimaliseren van fotosynthese en voeden van de levende bodem
 - Management van organische stof in de bodem (gewasresten, organische mest, compost, groenbemesters)

- Teeltrotatie met minimale grondbewerking
 - Toepassen van sensoren en technieken voor bodem- en mestmanagement
 - Tegengaan van bodemverdichting
 - Minimaliseren van inputs die schadelijk zijn voor (bodem)biodiversiteit (bemesting en gewasbescherming aanpassen volgens regeneratieve principes).
 - Ziekte- en plagen management zonder fungiciden / insecticiden bij diverse gewassen (aardappelen, bieten)
 - Integratie van cover crops/groenbemesters in het teeltplan, met aandacht voor zaaibedbereiding
 - Mest- en nutriëntenmanagement, uitwisseling dierhouderij en akkerbouw, alternatieve natuurlijke bemesting
 - Onkruidmanagement zonder herbiciden
 - Management van lage input (kunstmest, krachtvoer) systemen en integreren vlinderbloemigen
 - Het vergroten van de biodiversiteit op het eigen land, bijvoorbeeld door integratie en management van natuurlijke elementen in teelten (bomen en struiken, agroforestry, kruidenrijk grasland)
 - Graslandbeheer bij hoge waterstand (veengrond); waterberging in en rondom het veld
3. De boer heeft in de jaren dat hij gebruik heeft gemaakt van regeneratieve landbouwpraktijken een positief effect ervaren op ten minste vier van de negen thema's in het meetprogramma van ReGeNL (bodemgezondheid, primaire productie, water- & luchtkwaliteit, biodiversiteit, broeikasgassen & materialenvoetafdruk, economisch verdienvermogen, sociaal fundament, voedselzekerheid & gezond dieet en dierenwelzijn). Positieve effecten zijn bijvoorbeeld een toename van het organisch stof gehalte, een toename van het waterbergend vermogen en/of een toename van de bodem biodiversiteit. Met het in ReGeNL afgesproken Monitoringsplan (zie punt 4) zullen deze effecten wetenschappelijk worden gemeten en worden effecten gekoppeld aan toegepaste praktijken.
4. De boer heeft een uitvoeringsovereenkomst gesloten met ReGeNL waarin de volgende verplichtingen zijn opgenomen:
- De boer stelt samen met een wetenschapper uit ReGeNL een monitoringsplan op binnen een termijn van 3 maanden. In dit plan wordt de integrale monitoring beschreven die ReGeNL zal verrichten op de tenminste 4 voor dit bedrijf relevante thema's gedurende zeven jaar. Onderdelen van het MP zijn:
 - Integraal monitoringsplan op de negen thema's. In een bijlage bij de uitvoeringsovereenkomst staan alle deelonderwerpen van de negen thema's benoemd die relevant kunnen zijn en waarop in het monitoringsplan indicatoren kunnen worden vastgesteld. Hierbij kun je denken aan indicatoren zoals: kg meststoffen, mm waterinfiltratie, bulkdichtheid bodem, aantallen regenwormen/vogels, liter melk etc).

- Voor elke indicator worden meetmomenten en meetmethoden benoemt voor het monitoren door de boer en de betrokken wetenschappers.
- De boer is verplicht om gedetailleerde bedrijfsgegevens over o.a. financiën, mest, gewasbescherming, bodemgezondheid, gewasopbrengst en biodiversiteit op het bedrijf te verzamelen en te delen.
- De boer laat adviseurs/onderzoekers toe op het bedrijf die (periodieke) metingen uitvoeren van verschillende bedrijfsaspecten die in het monitoringsplan zijn benoemd.
- De boer is verplicht mee te werken aan verzameling van gegevens voor het Monitoringsplan, die de resultaten van regeneratieve technieken aantonen.
- De boer is verplicht om de verzamelde data te delen met de wetenschappers in het ReGeNL-consortium en de resultaten beschikbaar te stellen voor deze onderzoekers.
- De boer is verplicht om kennis over de implementatie van regeneratieve landbouwpraktijken, inclusief successen en uitdagingen, te delen met agrarische adviseurs en onderzoekers die aangesloten zijn bij ReGeNL.
- De boer is verplicht om deel te nemen aan leernetwerkbijeenkomsten of workshops van ReGeNL om de opgedane kennis en inzichten te delen (minimaal 3x per jaar).
- De boer zal de door hem verzamelde data nauwkeurig en tijdig aanleveren, zodat deze effectief kan worden gebruikt voor onderzoeksdoeleinden.
- De boer is verplicht om betrokken te blijven bij het monitoringproces gedurende de volledige looptijd van het project (7 jaar) en de data en kennis gedurende deze tijd aan te leveren
- De boer stelt hiervoor tijd beschikbaar die wordt geraamd op minimaal 46 uur per jaar.

Beoordeling

Het wetenschappelijk team van ReGeNL actielijn 3 evalueert of de boer aan bovenstaande criteria voldoet. Wanneer één van bovengenoemde onderdelen mist in het monitoringsplan, wordt het plan als onvoldoende bestempeld door ReGeNL, en wordt geen vergoeding gegeven. De uitvoeringsovereenkomst wordt dan ontbonden.

Te ontvangen financiële bijdrage

De boer krijgt een bijdrage voor de volgende activiteiten:

- Verzamelen bedrijfsgegevens
- Faciliteren van onderzoeken op het bedrijf en eventueel licht onderhoud/metingen doen
- Delen van data met wetenschapper ReGeNL
- Delen van kennis met andere boeren tijdens leernetwerken of workshops
- Testen van nieuwe monitoringstools en methodes en meedenken met de ontwikkeling hiervan

Hoogte van de bijdrage is voor iedere deelnemer in het monitoringsprogramma in actielijn 1 gelijk: € 1380,-- per jaar gedurende ten hoogste 7 jaar. Dit bedrag is gebaseerd op een uurtarief van € 60,-- met een bijdragepercentage van 50% en een gemiddelde tijdsinzet van 46 uur per jaar. Als de boer extra uren draait worden deze

extra uren niet vergoed. De financiële bijdrage wordt in jaarlijkse termijnen verstrekt. De eerste bijdrage wordt verstrekt na goedkeuring van het monitoringsplan (zie hierboven onder beoordeling).